

Sygn. akt V KO 50/22

POSTANOWIENIE

Dnia 21 czerwca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

w sprawie **T. K. i innych**

oskarżonych m.in. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i innych
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 21 czerwca 2022 r.,
wystąpienia Sądu Rejonowego w K. o przekazanie sprawy II K (...)
do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**odmówić przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi
równorzędnemu.**

UZASADNIENIE

Do Sądu Rejonowego w K. wpłynął akt oskarżenia w sprawie T. K., M. G., M. B., I. K., K. M., K. P. S. i M. S.. Postanowieniem z dnia 9 maja 2022 r., II K (...), Sąd Rejonowy w K. wystąpił do Sądu Najwyższego o przekazanie na podstawie art. 37 k.p.k. sprawy do rozpoznania Sądowi rejonowemu w L. jako sądowi równorzędnemu ze względu na dobro wymiaru sprawiedliwości.

Swój wniosek Sąd ten uzasadnił ponadnormatywnym obciążeniem Wydziału Karnego Sądu Rejonowego w K., które nie pozwala na rozpoznanie tej sprawy w rozsądnym terminie. Dla wykazania tej okoliczności Sąd podał dane dotyczące wpływu spraw, z których wynika, że w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku w Sądzie Rejonowym w K. wpływ spraw wzrósł w każdej kategorii spraw, a jednocześnie uległy zwiększeniu zaległości tego Sądu. Sąd dodał, że od ponad dwóch lat pracuje w niepełnym składzie ze względu na przedłużającą się procedurę konkursową. Wpływa to na zwiększenie liczby spraw o przedłużonym biegu oraz

spraw zagrożonych przedawnieniem. Sędzia wyznaczony na referenta w badanej sprawie w ostatnich miesiącach ma w referacie średnio 600 spraw, co powoduje, że możliwy pierwszy termin rozprawy wyznaczony byłby na koniec 2023 r. Mając przy tym na uwadze obszerność badanej sprawy (sam akt oskarżenia liczy 3180 stron, akta – 76 tomów akt głównych i 45 załączników, ten stan rzeczy stwarza ryzyko dla spełnienia wymogu szybkiego i sprawnego rozpoznania sprawy oraz grozi przewlekłością postępowania.

Jako dodatkowe okoliczności przemawiające za potrzeba przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu Sąd Rejonowy wskazał na publiczne zainteresowanie sprawą z uwagi na to, że oskarżeni są znani w lokalnym środowisku. Są lekarzami weterynarii, którzy pełnili funkcje lekarza wyznaczonego do pełnienia zadań weterynaryjnych w zakresie badania zwierząt umieszczanych na rynku, przeznaczonych do wywozu i wydawania świadectw zdrowia na terenie kilku powiatów. Zarzucono im m.in. poświadczenie nieprawdy w świadectwach zdrowia. Jednocześnie jedna z oskarżonych jest „powiązana rodzinnie” z sędzią Sądu Rejonowego w K., a kluczowi świadkowie w sprawie są znani części środowiska sędziowskiego i pracowników Sądu.

Jednocześnie Sąd powołał się na dane, z których wynika, że obciążenie Sądu rejonowego w L. jest znacząco mniejsze.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z dotychczasowym orzecnictwem Sądu Najwyższego, wykładnia art. 37 k.p.k. nie może być rozszerzająca, a nadużywanie art. 37 k.p.k. mogłoby prowadzić do podważenia zaufania do niezależności sądów i bezstronności sędziów. Niemniej jednak instytucja przewidziana w art. 37 k.p.k. powinna znaleźć zastosowanie w sytuacjach, w których skierowanie sprawy do sądu właściwego według przepisów ogólnych godziłoby w szeroko pojętą prawidłowość rozpoznania sprawy, wpływając negatywnie na dobro wymiaru sprawiedliwości.

Za okoliczność, która tę przesłankę stanowi, może być wprawdzie uznana także potrzeba sprawnego przeprowadzenia procesu, jednakże tylko wówczas, gdy rzeczywiście jego przeprowadzenie przed sądem ustawowo właściwym jest mało realne czy wręcz niemożliwe. W dotychczasowym orzecnictwie Sądu Najwyższego dotyczącym przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu ze

względu na dobro wymiaru sprawiedliwości zajmowane było stanowisko, zgodnie z którym w sytuacji przejściowych trudności organizacyjnych sądu, związanych z jego trudną sytuacją kadrową, nadmiernym obciążeniem sędziów, nie mieszczą się w kategorii szczególnych okoliczności podlegających ocenie Sądu Najwyższego z perspektywy art. 37 k.p.k. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2008 r., II KO 13/08, LEX nr 406919; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 maja 2015 r., III KO 34/15, OSNKW 2015, z. 10, poz. 85).

Nie można umniejszyć znaczenia warunków pracy sądów, zwłaszcza obciążenia sprawami poszczególnych jednostek, ich obsady kadrowej, dla zapewnienia tej gwarancji rzetelnego procesu karnego, która odnosi się do rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie. Wymienione problemy powinny być jednak przezwyciężane przy pomocy innych środków niż wnioski w trybie art. 37 k.p.k., a mianowicie w ramach działań organizacyjnych, należących do podmiotów dysponujących odpowiednimi ku temu kompetencjami.

Jeśli chodzi natomiast o okoliczności dotyczące „powiązań rodzinnych” i znajomości świadków przez sędziów orzekających w Sądzie Rejonowym w K. i pracowników sądu, to podane we wniosku dane są nieprecyzyjne. W związku z tym, że w sprawie jest już wyznaczony sędzia sprawozdawca, konieczne było odniesienie we wniosku do jego znajomości z oskarżonymi oraz świadkami. „Powiązania” rodzinne jednego z sędziów Sądu Rejonowego w K. mogłyby mieć znaczenie dla stwierdzenia braku warunków do bezstronnego orzekania przez innego sędziego tego Sądu, ale ta przesłanka nie została dokładnie uzasadniona przez Sąd Rejonowy w K.. Konieczne jest dokładne podanie, jaki ma charakter nadmienione „powiązanie rodzinne”.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak wyżej.